

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. Голови Державної служби
статистики України

І. М. Жук

11 грудня 2015 р.

РОЗ'ЯСНЕННЯ

**щодо заповнення форми державного статистичного спостереження
№ 12-торг (річна) "Про наявність і використання торгової мережі на
ринках та реалізацію сільськогосподарської продукції на них"**

І. Загальні положення

1.1. Роз'яснення містять інформацію щодо показників форми державного статистичного спостереження № 12-торг (річна) "Про наявність і використання торгової мережі на ринках та реалізацію сільськогосподарської продукції на них" (далі – форма) про наявність і використання торгової мережі на ринках та реалізацію сільськогосподарської продукції на них.

1.2. Органи державної статистики при проведенні державного статистичного спостереження використовують інформацію юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб (тобто окремо по кожному ринку, якщо їх декілька) та фізичних осіб-підприємців, які мають ринки (або їх орендують), щодо наявності ринків за часом діяльності, за конструкцією, за спеціалізацією та використання торгової мережі й реалізації сільськогосподарської продукції на них у цілому за рік.

1.3. Показники форми відображають дані первинної облікової документації: технічних паспортів, затверджених типових проектів, документів на орендну плату та обмірів площі, яка здається в оренду, актів приймання-передавання (внутрішнього переміщення) основних засобів, актів на списання основних засобів, інвентарних карток обліку основних засобів, інвентарних списків основних засобів та ін.

1.4. Відповідно до Правил торгівлі на ринках, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 року № 57/188/84/105 (далі – Правила), ринок – це об'єкт торгівлі, створений суб'єктом господарювання в установленому порядку на відведеній земельній ділянці за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, функціональними обов'язками якого є надання послуг та забезпечення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозиції.

Для цілей цього спостереження:

ринки за часом діяльності можуть бути постійно діючі, тобто торгівля на них здійснюється щоденно чи в окремі дні тижня (місяця), включаючи ринки, що функціонують не тільки на звітну дату (на 1 січня), а й ринки, які тимчасово (не більше 6 місяців звітного року) не працюють у зв'язку з ремонтом чи з інших причин, або сезонні ринки, які працюють не повний рік, а протягом певного періоду (сезону), незалежно від того, функціонують вони на звітну дату чи ні; а також можуть бути ринки ранкові, вечірні та вихідного дня;

ринки за конструкцією можуть бути криті, відкриті та комбіновані; за товарною спеціалізацією – з продажу продовольчих товарів, непродовольчих товарів та універсальні;

майданчики для торгівлі непродовольчими товарами та худобою (проммайданчики), які обладнані на території продовольчого ринку з дотриманням вимог ветеринарно-санітарних правил, окремими ринками не вважаються;

спеціалізація ринку визначається за переважаючою частиною торгової площі (або кількості торгових місць), що відведена для торгівлі окремими видами товарів. За спеціалізацією ринки підрозділяються на продовольчі (сільськогосподарські та інші продовольчі), непродовольчі (речові, автомобільні, книжкові, квіткові, тварин та зооринки, будматеріалів, запчастин, інші непродовольчі) та універсальні.

Згідно з Правилами, торгове місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, наметах тощо. До торгових місць на ринках магазини не належать.

Кількість торгових місць визначається за документами (на підставі затвердженого проекту, технічного паспорта та інших документів ринку), а при відсутності останніх – розрахунковим шляхом, ураховуючи, що одному торговому місцю, як правило, дорівнює один погонний метр стола чи прилавка (або довжина одного робочого місця, встановленого на цьому ринку). При продажу продукції (товарів) з транспортного засобу, причепу, візка, у тому числі ручного, у лотках, наметах, кіосках, контейнерах тощо кожне з них ураховується як торгове місце.

II. Показники форми

2.1. Розділ I "Реалізація сільськогосподарської продукції на ринку" вміщує дані щодо продажу на ринках громадянами (домогосподарствами, особистими селянськими господарствами, іншими громадянами, фізичними особами-підприємцями, які мають своє підсобне господарство, колективними та фермерськими господарствами тощо) м'яса, сала, птиці, картоплі, овочів, фруктів та ягід свіжих у тоннах. При обліку продажу птиці на ринках у штуках, для визначення загального обсягу продажу за рядком "М'ясо, сало, птиця", кожний вид птиці перераховується у кілограми, користуючись коефіцієнтами: кури, одна штука дорівнює 1 кг, гуси – 3 кг, качки – 1,5 кг, інша птиця – 4 кг. Дані за рік можуть отримуватися шляхом проведення щомісяця протягом 2-4 днів спостереження за обсягами продажу відповідного товару (товарної групи): розраховується середньоденний обсяг за кожний місяць, помножений на кількість робочих днів ринку у відповідному місяці, та підсумовується за всіма періодами року (за рядком 01 може використовуватися інформація лабораторії ветсанекспертизи).

2.2. Показники розділу II вміщують дані щодо наявності й використання торгової мережі ринку.

2.2.1. Графи 1-5 вміщують дані про продаж на ринку сільгосппродуктів, продовольчих товарів, непродовольчих товарів, свійських та інших тварин.

2.2.2. Рядок 10 вміщує дані щодо загальної кількості всіх обладнаних торгових місць на ринку (власні, здані в оренду, підприємців, підприємств, які знаходяться на консервації, тобто тимчасово не діють у зимовий період).

Із загальної кількості торгових місць рядок 15 включає дані щодо торгових місць, на яких фактично здійснюється торгівля.

2.2.3. Рядок 20 містить дані щодо наявності критих ринків, тобто ринків або окремих приміщень на ринку, розташованих у капітальних будівлях великої місткості.

Рядок 30 вміщує дані щодо кількості всіх постійно встановлених обладнаних торгових місць у критому ринку (власні, здані в оренду, а також інших підприємців, підприємств), які розміщуються безпосередньо в самій будівлі критого ринку. Інформація щодо лотків (наметів), кіосків (контейнерів), магазинів не є складовою даних щодо торгових місць у критих ринках: вони враховуються окремо за рядками 100, 120, 140.

2.2.4. Рядок 40 містить дані про всі діючі павільйони, що належать ринку, тобто перебувають на балансі ринку, незалежно від їх спеціалізації, а також павільйони, які ремонтуються або здані частково чи повністю в оренду.

Для цілей цього спостереження павільйоном можна вважати відокремлену (не), закриту (те) з усіх боків будівлю або приміщення на ринку, що призначене для торгівлі протягом усього року і має торговий зал для продавців і покупців. Не відносяться до павільйонів торгові місця за столами, які мають одну загальну покрівлю над декількома столами, а також торгові місця за столами, що мають покрівлю та загороджені з трьох сторін стіною, але не мають входу для покупців. Такі столи відносяться до критих столів (рядок 60).

Рядок 50 містить дані щодо кількості всіх торгових місць, що розміщуються безпосередньо в павільйонах, при цьому враховуються всі постійно встановлені (стаціонарні) торгові місця незалежно від того, чи зайняті вони під ринкову торгівлю, чи здані в оренду. Показник щодо торгових місць у павільйонах не враховує інформації про тимчасово встановлені торгові місця (приставні столи).

2.2.5. Рядок 60 містить дані про кількість торгових місць на всіх постійно встановлених критих та відкритих столах незалежно від того, зайняті вони на звітну дату під ринкову торгівлю чи здані в оренду торговельним та іншим організаціям, а також столах, що знаходяться на консервації (тимчасово не працюють у зимовий період).

Для цілей цього спостереження:

критими столами можна вважати столи з покрівлями, які розташовані на відкритій території ринку. До складу критих столів входять також столи, які розташовані в будівлях, що мають покрівлю і з трьох боків відгороджені стіною, а також столи, які розташовані в будівлях, що мають одну загальну покрівлю над декількома столами;

відкритими столами можна вважати столи без покрівлі, які розміщені на відкритій території ринку.

У деяких містах з дозволу місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на вулицях поза територією ринку можуть установлюватися столи для торгівлі квітами, фруктами та ін. Рядок 60 містить дані щодо таких столів, якщо вони перебувають на балансі ринку.

2.2.6. Рядок 70 містить дані щодо кількості всіх місць для продажу транспортних засобів на відкритих площадках, тобто на автомобільних ринках.

2.2.7. Рядок 90 містить дані щодо кількості всіх місць для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів, виділених на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках.

2.2.8. Рядок 100 містить дані щодо кількості всіх лотків (наметів), розташованих на території ринку (власні, здані в оренду, а також інших підприємців), на яких фактично здійснюється торгівля.

Лотками (наметами) можна вважати нестационарні пункти продажу товарів, які розташовані на відкритій території ринку, які, як правило, на ніч розбираються.

2.2.9. Рядок 120 містить дані щодо кількості всіх кіосків (контейнерів тощо), що знаходяться на території ринку, включаючи кіоски у критих ринках (як власні, так і ті, що належать іншим підприємцям), на яких фактично здійснюється торгівля.

Рядок 130 містить дані щодо кількості кіосків (контейнерів тощо) ринку, розташованих за його територією, тобто відокремлених приміщень, що не мають торговельного залу для покупців.

2.2.10. Рядок 140 містить дані щодо кількості всіх діючих магазинів, що знаходяться на території ринку (як власних, так і тих, що належать іншим підприємцям), рядок 160 містить дані щодо їх торгової площі.

Із загальної кількості магазинів на ринку рядок 150 уключає дані щодо магазинів, які фактично здійснюють діяльність.

Рядок 170 містить дані щодо кількості магазинів, які належать ринку, але розташовані за його територією (у рядки 140 і 160 вони не включаються), а рядок 180 уміщує дані щодо їх торгової площі.

2.2.11. Рядок 210 містить дані щодо кількості лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи, які обслуговують ринки і розташовані на території ринку. У формі містяться дані щодо всіх діючих лабораторій ветсанекспертизи, а також тих, що ремонтуються чи тимчасово закриті з інших причин (санітарна обробка тощо).

2.2.12. Рядок 240 містить дані щодо розмірів усієї площі, відведеної під ринок, у тому числі площі, яка зайнята під будівлями, що розташовані на території ринку. При цьому не враховується площа, яка відводиться для торгівлі в період ярмарків.

Рядок 250 містить дані щодо розмірів площі, відведеної під торгівлю, тобто площі, на якій розміщені криті ринки, павільйони, криті та відкриті столи, майданчики для торгівлі з транспортних засобів, квітами, автомобілями, худобою, птицею тощо.

2.2.13. Рядок 260 містить дані щодо кількості складських приміщень, що мають вхід і обладнані холодильними машинами, незалежно від поділу складу-холодильника із машинним охолодженням на кілька окремих відсіків (камер), тобто у ньому наводяться дані щодо одного такого складу-холодильника. Цей рядок уміщує дані щодо складів-холодильників із машинним охолодженням як власних, що належать ринку, так і орендованих у торговельних та інших організацій. У цьому рядку містяться дані без урахування різних видів холодильного устаткування (холодильні шафи, камери, прилавки тощо).

Рядок 270 містить інформацію щодо місткості (у тоннах одночасного зберігання) холодильників з машинним охолодженням, яка відповідає даним технічного паспорта або іншим документам (акти приймання холодильника, договори на оренду та ін.). Умовно можна прийняти, що один кубічний метр корисної площі холодильника відповідає одній тонні його місткості (при неможливості встановити місткість холодильника за документами).

2.2.14. Рядок 280 містить дані щодо кількості встановленого холодильного устаткування (холодильних шаф, прилавків, вітрин, камер). Холодильне устаткування враховується як власне, орендоване ринками, так і те, що належить іншим підприємцям (підприємствам). Дані рядка 280 не враховують установленого устаткування, що ремонтується понад три місяці, та холодильників, які придбані для власних потреб працівників ринку.

2.2.15. Довідково в рядку 330 містяться дані щодо облікової кількості штатних працівників ринку на кінець року (без сумісників), у рядку 340 – щодо кількості робочих днів ринку в середньому за місяць.

Роз'яснення щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 12-торг "Про наявність і використання торгової мережі на ринках та реалізацію сільськогосподарської продукції на них" від 04 грудня 2014 року № 17.4-12/71 є недійсними.

Директор департаменту
статистики торгівлі Держстату

А. О. Фризоренко

11.12.2015 № 17.4-12/30